

Урок узагальнення і систематизації знань

Давньогрецький дослідник Геродот у V ст. до н. е. змінив уявлення людей про історію. З тих давніх пір вчені-історики, спираючись на історичні джерела, досліджують минуле людства.

Історія — наука про минуле людства та про його розвиток.

Історики — люди з відповідною спеціальною підготовкою (освітою), що досліджують минуле.

Історія перестала бути тільки спогадами та розповідями про минуле. Вона почала сприйматися людьми як корисний досвід, знання та вміння — спадщина, покликана служити людям.

Перші писемні згадки про природу і населення українських земель знаходимо у творах давньогрецьких, арабських, римських та візантійських істориків, географів і мандрівників.

Перші вітчизняні згадки про українські землі знаходимо в літописах, княжих грамотах, літературних творах доби Русі-України. Козацькі літописи завершують літописний період української історії.

Від початку XIX століття починається період справжніх наукових історичних досліджень. Батько сучасної української історії — Михайло Грушевський.

Все має своє минуле. Вчені встановили, що володіючи примітивними знаряддями праці, люди спочатку могли вести лише **привласнювальне господарство** — споживати та використовувати тільки те, що давала природа.

Давні збирачі, мисливці та рибалки з часом навчилися обробляти землю, доглядати худобу, ліпити горщики, кувати залізо, ткати тканини. Такий спосіб господарювання називається **відтворювальним**.

Поступово люди **навчилися обмінюватися** необхідними для вжитку предметами, а потім і **торгувати** ними. Речі, зроблені на продаж, стали називати **товаром**.

З'явилися **гроші, торжки, базари і ярмарки**. Склалися **товарно-грошові відносини** та **ринкове господарство**.

Завдяки винайденню парового двигуна, а згодом електричної енергії, ручну працю людей поступово замінювали робочі машини та механізми.

Сучасне господарство розвивається в умовах науково-технічного прогресу. Із середини ХХ ст. розповсюджуються комп'ютерні технології, а з ними — і нові засоби та способи передачі інформації. Змінилося життя людей і в містах, і в селах.

Поселення — це забудована територія, на якій постійно проживають люди.

Але прагнучи комфорту і забезпеченого життя, людство почало забувати про природу, частиною якої воно є.

Відомо, що однією з **головних** умов виживання людства є передавання знань і умінь, накопиченого досвіду від попередніх поколінь до наступних. А запорукою **розвитку** людства є здобуття нових глибоких знань про природу та людину.

Освіта — передавання та набуття накопичених людьми знань, умінь і навичок.

Наука — сфера діяльності людини, спрямована на отримання нових знань про навколишній світ.

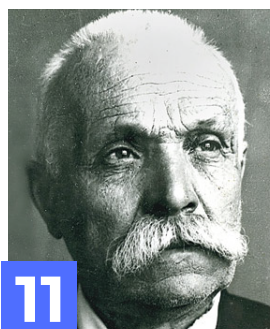
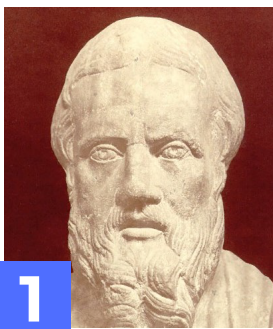
Прийшов час потурбуватися не тільки про збереження культурно-історичної спадщини, а й подумати, як зробити так, щоб нею могли скористатися наступні покоління.

Практичні завдання

Завдання 1.

Вправа «Бінго». Підпишіть портрети:

Підказка!

Євген Патон, Геродот, Галшка Гулевичівна, Микола Амосов, Анна Всеволодівна (Янка), Михайло Грушевський, Василь Каразін, Самійло Величко, Наталя Полонська-Василенко, Володимир Великий, Нестор Літописець, Костянтин-Василь Острозький.

Завдання 2.

Вправа «Портфоліо». «Допоможіть» одному з відомих вам українських істориків створити портфоліо.

Зверніть увагу!

У портфоліо фіксують накопичені людиною досягнення.

За допомогою портфоліо презентують діяльність людини.

1. Пригадайте імена та прізвища дослідників минулого, про яких йшла мова на уроках.
2. Пошукайте інформацію в довідниках чи порадьтеся з дорослими і виберіть особу, якій ви «допоможете» створити портфоліо.
3. Можете доповнити портфоліо власними рубриками.

Ім'я та прізвище вченого
Родина _____ _____
Освіта _____ _____
Інтереси _____ _____
Діяльність _____ _____
Досягнення _____ _____
Друзі / однодумці _____ _____
_____ _____

Завдання 3.

Вчимося порівнювати.

Порівняйте сучасні село та місто в Україні за планом-підказкою.

- Напишіть визначення:

Село — це _____

_____.

Місто — це _____

_____.

- Знайдіть та запишіть їхні спільні ознаки:

1. _____ ;

2. _____ ;

3. _____ ;

4. _____ .

- Знайдіть та запишіть у таблицю відмінності:

СЕЛО	Запитання для порівняння	МІСТО
	Який населений пункт більший / менший?	
	У якому населеному пункті живе більше / менше людей?	
	Далі самі	

Завдання 4.

Проведіть міні-дослідження щодо ваших імен.

Результати запишіть у таблицю.

«Про моє ім'я»

Ім'я	Значення (переклад) імені	Хто дав ім'я?

«Чому так назвали?»

(свою відповідь запишіть в одну з колонок)

Релігійні приписи (назвали на честь святого)	На честь родичів або ще когось (історичних героїв, видатних спортсменів, літературних героїв та кінозірок, важливих подій...)	Мода і популярність	Інші мотиви (причини)

--	--	--	--

Джерело: 1. *Перехрестя культур. Країни Чорноморського регіону та суспільно-політичні зміни в XIX-XX ст. Навчальний посібник для загальноосвітніх шкіл/ Колектив авторів/ EUROCLIO/*
2. *Вступ до історії: підруч. для 5 кл. закладів загальної середньої освіти / І. Я. Щупак, І. О. Піскарьова, О. В. Бурлака. — К.: УОВЦ «Оріон», 2018. — 192 с.: іл.*
Режим доступу: <https://www.slideshare.net/booksss5/1-112744269?ref=https://pidruchnyk.com.ua/>
(19.04.2021)